

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

Secondary: Communication Skills

Mabisang Pagsusulat



USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE



Save the Children®



ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao



March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Mabisang Pagsusulat Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Nakikilala ang iba't ibang uri ng mga disenyong pangretorika
2. Nakasusulat ng mga maayos na parapo o talata ayon sa napiling disenyong pangretorika

II. PAKSA

A. Aralin 1: Pagsasaayos ng iyong Teksto, p. 4-11

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Mabisang Komunikasyon at Kasanayang Magpasiya.

B. Kagamitan: Activity cards

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

Itanong:

1. Sinu-sino ang may “cellphone” sa inyo?
2. Nararanasan ba ninyo na makatanggap ng mensahe na hindi ninyo maintindihan?
3. Bakit kaya hindi ninyo maintindihan ang mensahe na ipinadala?
4. Maaari din bang hindi maintindihan ang mensahe kung sulat ang matanggap kung walang cellphone?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Ipakita ang isang parapo o talata na nakasulat sa pisara. Ipabasa ito sa mga mag-aaral.

Ang balot ay masustansiyang pagkain. Marami nito sa Pateros at sa ibang karatig pook. Ang balot ay itlog ng itik. Sagana ito sa protina. Ito ay hugis bilohaba at medyo makapal ang balat kung ihahambing sa itlog ng manok.

Itanong:

- a. Ano ang masasabi ninyo sa talata?
- b. Maaari bang isaayos ito upang maging isang epektibong parapo o talata.

2. Pagtatalakayan

- Pangkatin ang klase sa anim.
- Ibigay ang activity card.
- Pag-uusapan ang disenyong pangretorika na natalaga sa bawat grupo.

Pangkat 1 – Pakahulugan

Pangkat 2 – Sanhi at epekto

Pangkat 3 – Paghahalintulad

Pangkat 4 – Pagkakasunod-sunod ayon sa panahon

Pangkat 5 – Pagbaba ng kahalagahan

Pangkat 6 – Pag-unlad sa pamamagitan ng mga halimbawa

Sa pag-uulat, ipagamit ang talata na may disenyong pangretorikang naitalaga sa bawat pangkat.

3. Paglalahat

Anu-ano ang anim (6) na disenyong pangretorika upang maisaayos ang mga impormasyon at ideya sa isang teksto.

4. Pagpapahalaga

Sitwasyon:

Nabasa mo ang ulat ng iyong kasamahan at sa iyong pakiwari, marami itong kamalian dahil na rin sa hindi wastong pagkakasunod-sunod ng mga ideya at maling disenyong pangretorika. Ano ang gagawin mo?

5. Paglalapat

Isulat kung anong klaseng disenyong pangretorika ang ginamit.

- a) Ang Euphorbia ay isang uri ng cactus. Ang pagkakaiba nito sa mga kauri nito ay ang pamumulaklak nito sa buong taon.
- b) Tumaas lahat ng bilihin dahil sa pagpapatupad sa EVAT.
- k) Parehong artista si Nora at Vilma. Mas naging matagumpay sa buhay si Vilma dahil alam niyang minaniobra ang buhay niya.
- d) Ang pagiging maka-Diyos ay hindi sa bibig lamang. Dapat makita ito sa ating pang araw-araw na gawain sa buhay.
- e) Ang mga unang dayuhang sumakop sa Pilipinas ay ang Espanya, sumunod ang mga amerikano at huli ang mga Hapones.
- f) Ako ay isang taong positibo, para sa akin ang lahat ay may solusyon. Kahit sabihing imposible ang isang bagay, ito ay pinagpipilitan kong maabot. May pagkakataon din na ako ay tahimik na nag-iisip lang sa isang sulok.

Mga inaasahang sagot:

- a. Pagkahulugan
- b. Sanhi at epekto
- c. Paghahalintulad
- d. Pag-unlad sa pamamagitan ng halimbawa
- e. Pagkakasunod-sunod ayon sa panahon
- f. Pagbaba ng kahalagahan

IV. PAGTATAYA

Gawin ang “Subukan Natin Ito” sa p. 7 ng modyul at ang “Alamin Natin ang Iyong mga Natutuhan sa p. 10 ng modyul.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Sumulat ng isang parapo o talata ayon sa disenyong pangretorika na nais mo.

Mabisang Pagsusulat Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Natutukoy ang iba't ibang salitang transisyon na maaaring gamitin upang mapag-isa ang panulat upang magkaroon ito ng diwa at upang maging malinaw sa mambabasa
2. Nagagamit ang iba't ibang salitang transisyon para sa isang mabisa at epektibong komunikasyon

II. PAKSA

A. Aralin 2: Pagdurugtong ng mga Ideya at Pagbubuod p. 12-19

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Mabisang Komunikasyon

B. Kagamitan: Halimbawa ng isang talata na nakasulat sa isang manila paper

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

- Ipagawa ang larong “dugtungan”.
- Pumili ng tig-lilimang mag-aaral upang makabuo ng dalawang pangkat
- Simulan ang pagkukuwento at ito ay padugtungan sa unang miyembro pero sabihin na dapat din niyang ulitin ang unang bahagi ng kuwento
- Dudugtungan ito ng susunod pang mga mag-aaral. Kailangang matandaan ng bawat isa ang mga naunang pangungusap na binanggit ng kapangkat upang hindi na maulit.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Pag-usapan ang ginawang laro. Itanong kung natatandaan ba nila kung may mga salita o parirala na ginamit upang mapagdugtong ang mga ideya sa kuwento at ipasulat ito sa pisara.

Halimbawa:

Pagkatapos, maliban sa, subalit, bago, isa sa mga, at nang

2. Pagtatalakayan

- Burahin ang mga salitang hindi nagdudugtong ng mga ideya na isinulat sa pisara ng mga mag-aaral
- Ipabasa ang mga salita o parirala
- Magbigay ng 2 ideya at ipadugtong ito gamit ang mga salita o parirala na nakasulat sa pisara

Halimbawa:

- Ang polusyon ay masama sa katawan.
- Kailangan nating linisin ang kapaligiran.

* Ang polusyon ay masama sa katawan kaya kailangan nating linisin ang kapaligiran.

- Magpakita ng isang parapo o talata na may mga transisyon. Maaaring gamitin ang mga parapo o talata sa modyul p. 13-14
- Talakayin ang iba pang mga parirala o ideya na maaaring pagdugtongin.
- Bigyang-diin ang mga salitang transisyon.

3. Paglalahat

- Ano ang mga salitang transisyon?
- Ano ang gamit ng mga salitang transisyon?
- Saan makikita ang mga salitang transisyon?
- Paano isinusulat ang konklusyon upang maging epektibo ang iyong parapo o talata?

4. Pagpapahalaga

Sitwasyon: Nakita mong nahihirapang sumulat ng isang parapo o talata ang kaklase mo dahil hindi niya alam pagdugtongin ang mga ideya. Ano ang gagawin mo?

5. Paglalapat

Lagyan ng akma ng transisyon ang parapo o talata at lapatan ito ng tamang konklusyon.

Madaling gumawa ng parol. UNA dapat isaayos ang materyales na gagamitin UPANG makatipid ng oras. PAGKATAPOS, umpisahan na sa paggawa ng balangkas. PANGHULI, idikit ang papel o plastic PARA mabalot ito.

Ang mga nabanggit ang siyang paraan sa paggawa ng isang simpleng parol. Siguro kaya mo nang gumawa ng sarili mong parol.

IV. PAGTATAYA

A. Bumuo ng parapo o talata gamit ang mga akma ng transisyon sa kahon.

1. maging miyembro ng basketball team sa paaralan
2. batid mo ang mga sumusunod na alintuntunin
3. dapat may malakas kang pangangatawan
4. dapat mataas ang mga grado mo
5. wala kang grado na bababa sa dos kung ikaw ay kasali na

Kailangan	upang	ikalawa
Una		at

B. Bumuo ng isang konklusyon gamit ang parapo o talatang nabuo sa taas.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Lagyan ng akma ng transisyon ang parapo o talata.

Ang buhay ng tao ay parang gulong. _____ ikaw ay nasa ibabaw _____ pagkakataon namang ikaw ay nasa ilalim. _____ laging handa sa anumang suliraning darating sa buhay _____ makayanan ang mga ito.

Inaasahang sagot:

1. Minsan
2. At may
3. kailangang
4. upang